

Grāmatu iepirkums 2021

SIGITA KUŠNERE (LU)

Iepirkuma kritēriji

Izdevēju piedāvājumā iekļaujami izdevumi

1. Augstvērtīgas laikposmā no 01.01.2019. līdz 31.08.2021. Latvijas izdevēju publicētas grāmatas, kā arī iepriekšējā periodā izdotu augstvērtīgu darbu papildināti vai atkārtoti izdevumi, kam izdevējs var piedāvāt vismaz 31 eksemplāru.
2. Starptautiska un nacionāla līmeņa literatūras un grāmatu mākslas konkursos nominētas un apbalvotas grāmatas (ES Literatūras balva, Baltijas Asamblejas balva, Latvijas literatūras gada balva, Jāņa Baltvilka balva, “Zelta ābele” u. c.).
3. Latviešu oriģinālliteratūra, tostarp arī nozīmīga nozaru literatūra.
4. Augstvērtīgi, kultūrvēsturiski nozīmīgi daiļliteratūras un nozaru literatūras tulkojumi (kā arī grāmatas svešvalodās, kas izdotas Latvijā), tostarp starptautiska līmeņa literatūras balvas ieguvuši vai nominēti izdevumi (Nobela prēmija literatūrā, Bukera balva, Pulicera balva, Gonkūru balva u. c.).
5. Ekspertu komisijas ieteikti izdevumi (ar papildu pamatojumu).

Iepirkuma kritēriji

Piedāvājumā netiek iekļauti

1. Iepriekš izvirzītajiem kritērijiem neatbilstoši izdevumi.
2. Grāmatas, kas bibliotēkās iegādātas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”.
3. Saturiski specifiski, šauri nozares vai zinātniskās literatūras izdevumi.

Bibliotekāru ieteiktās izmaiņas iepirkuma kritēriju izstrādei

Šie izvēles kritēriji vairāk atbilst lielākām bibliotēkām, pilsētās, kur ir vairāk iedzīvotāju, kur ir augstskolas ar mācībspēkiem. Mazās bibliotēkās (pagastu) pārsvarā lasītāji grib lasīt daiļliteratūru, un parasti ekspertu augsti novērtētā literatūra paliek plauktā neizmantota.

Priecātos, ja grāmatu piedāvājumā būtu vairāk pieejama daudzveidīga nozaru literatūra: tehniskajās, medicīnas, juridiskajās zinātnēs, ekonomikā.

Ne visas bibliotēkas piedalās "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā", tāpēc arī šīs grāmatas vajadzētu iekļaut iepirkumā.

Eksperta darbs

Sadarbībā ar LNB kolēģiem definēt iepirkuma kritērijus

Izvērtēt LNB kolēģu sagatavoto informāciju

Iegūt informāciju par pieteiktajām grāmatām

Diskusija par katra nosaukuma atbilstību kritērijiem

Ieteikt izdevumus, kas nav tikuši pieteikti

Izdevējdarbība Latvijā

Vairāk nekā 450 izdevēju, no kuriem lielākā daļa izdod vienu vai dažas grāmatas gadā

Izdevēji ar vairākiem desmitiem izdoto nosaukumu gadā ~ 30

Vidējā tirāža (pandēmijas laikā tendence samazināties):

- dzeja 400–800 eks.;
- proza 1000–1500 eks.

Grāmatas iepirkumam piedāvāja
2020. gadā – 33 izdevēji

2021. gadā – 46 izdevēji

GRĀMATU ORIĢINĀLIZDEVUMI UN TULKOJUMI

2019. gads

	Skaitis	%	Tirāža	%
Oriģinālizdevumi	1 495	71%	1 683 837	64%
Tulkojumi	605	29%	963 168	36%
Kopā	2 100		2 647 005	

SALĪDZINĀJUMAM: GRĀMATU ORIĢINĀLIZDEVUMU UN TULKOJUMU SKAITS, 2017–2019 (%)

	2017	2018	2019
Oriģinālizdevumi	68%	73%	71%
Tulkojumi	32%	27%	29%

SALĪDZINĀJUMAM: GRĀMATU ORIĢINĀLIZDEVUMU UN TULKOJUMU TIRĀŽA, 2017–2019 (%)

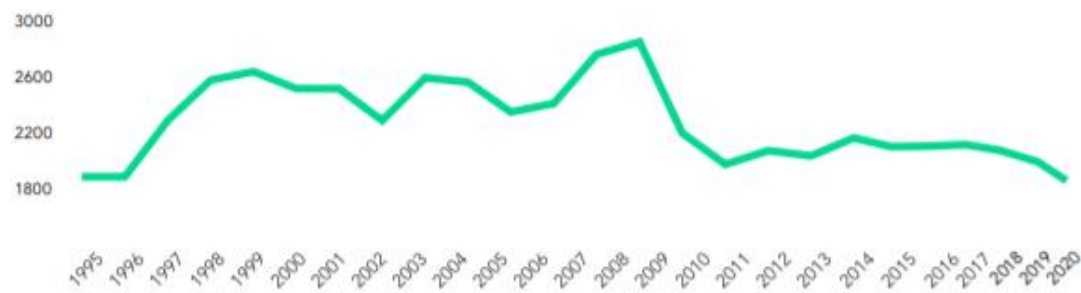
	2017	2018	2019
Oriģinālizdevumi	59%	63%	64%
Tulkojumi	41%	37%	36%

	Skaitis	Tirāža, tūkst. eks.
	2020	2020
Pavisam	1 805	1 957,4
Orģinālizdevumi	1 323	1 251,8
Tulkojumi	477	701,1

2020. gads

Grāmatas pēc izdošanas gada

Nav ietverti dati par attēlizdevumiem
(izstāžu katalogi, mākslas albumi, krāsojamās grāmatas)

Vairāk informācijas skatīt
[LNB tīmekļvietnē](#)

Gads	Skaits	Tirāža (tūkst. eks.)	Iespiedloksņu novilkumi (tūkst.)
1995	1 968	9 549	112 299
1996	1 964	7 733	77 861
1997	2 320	7 469	83 830
1998	2 596	8 203	86 883
1999	2 652	7 161	76 880
2000	2 546	7 033	73 720
2001	2 530	6 185	70 920
2002	2 327	4 597	61 502
2003	2 606	5 132	59 844
2004	2 591	4 879	59 444
2005	2 371	4 821	61 770
2006	2 428	4 696	58 418
2007	2 765	5 261	67 976
2008	2 855	5 236	70 794
2009	2 244	3 515	42 676
2010	2 035	3 331	40 763
2011	2 128	3 453	44 198
2012	2 083	3 559	43 928
2013	2 223	3 253	39 580
2014	2 177	2 974	38 852
2015	2 187	3 120	38 582
2016	2 191	2 767	37 512
2017	2 185	2 466	31 529
2018	2 161	2 149	32 202
2019	2 100	2 647	34 441
2020	1 805	1 957	29 208

Pirktākās grāmatas 2009

Jānis Roze

1. Krēsla - Stefanija Meiere
2. Jauns mēness - Stefanija Meiere
3. Aptumsums - Stefanija Meiere
4. Noslēpums - The Secret Ronda Bērna
5. Rītausma - Stefanija Meiere
6. Zudušais simbols - Dens Brauns
7. Mūks, kurš pārdeva savu Ferrari - Robins S. Šarma
8. Observators - Andris Grūtups
9. Kā aizplūstoša upe - Paulu Koelju
10. Uzvarētājs ir viens - Paulu Koelju

Zvaigzne

1. Krēslas sērija - Stefanija Meiere
Romāni Krēsla, Jauns Mēness,
Rītausma, Aptumsums
2. Noslēpums - Ronda Bērna
3. Bada spēles - Sūzena Kolinsa
4. Atgriešanās septiņjūdžu mežā -
Deivids Benediktuss
5. Meitene ar pūķa tetovējumu - Stīgs
Lārsons
6. Morgana ceļš - Kolīna Makkalova
7. Ej un dari - Ričards Brensons
8. Pūķa ķērājs - Hāleds Hoseinī
9. Kristīgā meditācija - Juris Rubenis
10. Ēst ir tavā dabā - Māris Olte, Uģis
Olte

Pirktākās grāmatas 2015

1. **Inta Blūma «Latvietes karma»**
2. **E. L. Džeimss «Grejs»**
3. **Nora Ikstena «Mātes piens»**

Sanita Reinsone «Meža meitas», Guntis Eniņš «Nezināmā Latvija», Nils Sakss un Jurgis Liepnieks «Nāve - tās nav beigas», Māris Bērziņš «Svina garša», Valdis Zatlers «Kas es esmu», Anatolijs Danilāns «Jaunas un vecas ziņas par ilgu un laimīgu dzīvi»
«Jānis Roze»

Pirktākās grāmatas 2018. gadā «Jānis Roze»

1. Māra Zālīte. Paradīzes putni.
2. Guntars Račs 365. 2. daļa.
3. Guntars Račs. 365. 1. daļa.
4. Inita Sila. 100 vēstules sievietei.
5. Karīna Račko. Debesis pelnos.
6. Andris Akmentiņš. Skolotāji.
7. Indriķis Latvietis. Vara.
8. Karīna Račko. Saplēstās mežģīnes.
9. Dens Brauns. Sākums.
10. Māris Ruks. 25 gadi sektā.

Lasītākās grāmatas Ventspils bibliotēka

2018. gada decembris

1. Tabea Baha. Kamēliju sala
2. Džons Lucs. Terorists. Tallinas prelūdijs
3. Māra Zālīte. Paradīzes putni
4. Karīna Račko. Saplēstās mežģīnes
5. Lūsinda Railija. Pērļu māsa
6. Barbara Bredforde Teilore. Kavendonas veiksmē
7. Kamilla Lekberga. Ledus bērns
8. Dina Džeferisa. Tējas plantatora sieva
9. Kārena Vaita. Vēlmju koks
10. Jū Nesbē. Slāpes

2019. gada oktobris

1. Dace Judina. Devītais
2. Ruta Vēra. Sieviete no desmitās kajītes
3. Armands Puče. Aitas
4. Karīna Račko. Sasietā
5. Ketrina Eljota. Trakā vasara
6. Lūsinda Railija. Itāļu meitene
7. Lulū Teilore. Sniega roze
8. Diāna Čemberlena. Vijolniece
9. Paula Hokinsa. Ūdenī
10. Roberts Galbraits. Baltā nāve

Secinājumi un ierosmes

Pašvaldības finansējums vs. LNB organizētais grāmatu iepirkums

Reģionālais aspekts

Krājuma kvalitāte

Lasīšanas veicināšana (arī bibliotēku projekti VKKF)

Mainīgā situācija – ne tikai pandēmijas izaicinājumi